

**DATE PRIVIND CUIBĂRITUL PĂSĂRILOR ÎN ZONELE DE JNEPENIȘ DIN
MUNȚII IEZER-PĂPUȘA****Data regarding the birds breeding in the area covered by the Mugo Pine from the Iezer-
Păpușa Mountains**Adrian MESTECĂNEANU¹

Abstract: In this paper, the author analyses the breeding of birds registered during 2002 – 2007 period (May - July) in the Iezer-Păpușa Mountains. 14 species were identified, 8 of them being certainly breeding. Additionally, other 8 inbreeding species were observed in the breeding season. *Phylloscopus collybita* had the biggest density (0.76 pairs / hectare), it being followed by *Prunella modularis* (0.75 pairs / hectare) and *Erithacus rubecula* (0.21 pairs / hectare). The whole density of the breeding species was 2.64 pairs / hectare, a density lower than that calculated for other ecosystems from the lower levels.

Introducere

În țara noastră, ornitofauna zonelor de jnepeniș a fost mai rar studiată și aceasta, mai ales, în cadrul unor cercetări care s-au ocupat de zona alpină, în ansamblu (Munteanu, 2000; Rang, 2002; Mestecăneanu 2003 – 2006 etc.). Avifauna alpină aparține etajului brumăriței, scindat, din punct de vedere al vegetației, în subetajul pășunilor alpine și cel al jneapănului (Radu, 1967). Din bazinul Râului Doamnei, observații cuprinzătoare cu privire la acest aspect nu există până în prezent.

Material și metode

Pentru stabilirea densității păsărilor cuibăritoare, cercetările au fost realizate în jnepenișul de pe valea Pârâului Iezer din Munții Iezer-Păpușa, în perioada 2002 – 2007. Acesta izvorăște de sub Vârful Iezerul Mare, trece prin Lacul Iezer și, după ce își unește apele cu Izvorul

Cățunului și Bătrâna, se varsă în lacul de acumulare Râușor, nu înainte de a colecta și apele pârâului Cuca (Barco & Nedelcu, 1974), (Fig. 1).

¹ Muzeul Județean Argeș, Pitești

Vegetația a fost alcătuită în principal din jneapăn (*Pinus mugo*), la care s-a adăugat smirdarul (*Rhododendron myrtifolium*), ca specii edificatoare, cu exemplare sporadice de: *Alnus viridis*, *Juniperus sibirica*, *Pinus cembra*, *Picea abies* și *Sorbus aucuparia*. Alte specii: *Campanula abietina*, *Ribes petraeum*, *Vaccinium vitis-idaea*, *Vaccinium myrtillus*, *Silene nivalis*, *Hieracium alpinum*, *Poa media*, *Leucanthemum waldsteinii*, *Deschampsia flexuosa*, *Homogyne alpina*, *Luzula luzuloides*, *Luzula sylvatica*, *Oxalis acetosella* etc. (Alexiu, 2008).

Clima este temperat continentală alpină, cu o vară scurtă și răcoasă și cu o iarnă lungă și friguroasă, abundentă în zăpadă.

Au fost făcute 7 ieșiri pe teren la datele de: 1 iunie 2002, 31 mai 2003, 25 iunie 2005, 20 iulie 2006, 28 iulie 2006, 15 iunie 2007 și 28 iulie 2007. Observațiile au fost efectuate în orele de dimineață prin metoda itinerariului, fiind străbătută în total o distanță de 5,5 km, între cotele 1755 și 2000 m, pe traseul ce urcă dinspre cabana Voina către Crucea Ateneului. Păsările au fost identificate vizual și auditiv. S-a folosit un binoclu 10x50.

Rezultate și discuții

În perioada de cuibărire, pe valea Izvorului Iezer din Munții Iezer-Păpușa, am identificat 14 specii de păsări cuibăritoare dintre care 8 (57,14%) sigur cuibăritoare și 6 (42,85%) probabil cuibăritoare (Tab. 1). Sporadic, la momentul observațiilor, în zona studiată am mai observat încă 8 specii de păsări pe care le-am considerat a fi neclocitoare: *Buteo buteo* – 1 ex., la data de 28 iulie 2006, *Falco tinnunculus* – 1 ex., la data de 28 iulie 2007, *Charadrius morinellus* – 1 ex., la data de 20 iulie 2006, *Nucifraga caryocatactes* – 1 ex., la data de 28 iulie 2007, *Corvus corax* – câte un exemplar la 31 mai 2003, 20 iulie 2006 și 28 iulie 2006, *Pyrrhula pyrrhula* – 1 ex., la data de 20 iulie 2006, *Carduelis spinus* – 10 ex., la data de 20 iulie 2006 și 2 ex., la data de 28 iulie 2006 și *Loxia curvirostra* – 6 ex., la data de 20 iulie 2006 și 1 ex., la data de 28 iulie 2006, care au fost aici probabil în căutare de hrană, unele venite din pădurea de molid, altele din subetajul alpin. Legată mai ales de prezența micilor paseriforme, există chiar suspiciunea ca unele specii să cuibărească în zonă, fapt care va trebui clarificat pe viitor.

Comparativ cu avifauna observată în alte jnepenișuri din

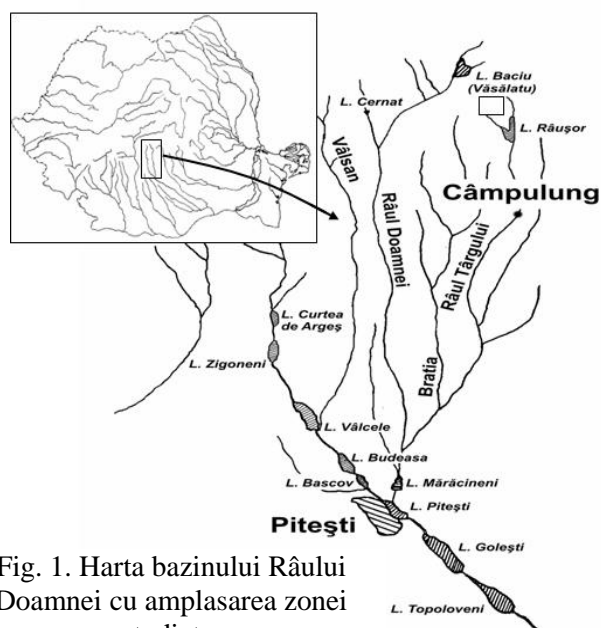

Fig. 1. Harta bazinului Râului Doamnei cu amplasarea zonei studiate.

țara noastră, nu putem face referire decât la studiul realizat în bazinul montan al Bistriței Moldovenești, unde au fost identificate 10 specii clocitoare (Munteanu, 2000), alte studii indicând prezența păsărilor în totalitatea etajului alpin. Noi nu am regăsit speciile *Tetrao tetrix* – care este răspândită doar pe o arie foarte restrânsă din nordul Carpaților Orientali (Munteanu & col., 2002) și *Phylloscopus trochillus* – specie silvicolă, însă, în schimb, am observat: *Anthus spinoletta*, *Motacilla cinerea*, *Regulus regulus*, *Oenanthe oenanthe*, *Phoenicurus ochruros* și *Parus ater*, aceasta ca urmare a existenței în zonă a pârâului și a unor zone bolovănoase dar și a interferenței, în partea inferioară, cu pădurea de molid și, în partea superioară, cu pășunea alpină.

Cea mai mare densitate a avut-o pitulicea mică (*Phylloscopus collybita*) – 0,76 per./ha, urmată îndeaproape de brumărița de pădure (*Prunella modularis*) – 0,75 per./ha și, mai departe, de măcăleandru (*Erithacus rubecula*) – 0,21 per./ha, toate fiind specii silvicole. Densități de peste 0,1 per./ha au înregistrat și: *Anthus spinoletta*, *Troglodytes troglodytes*, *Sylvia curruca*, *Phoenicurus ochruros* și *Parus ater*, celelalte specii având densități destul de scăzute.

Densitatea totală a fost de 2,64 per./ha (Tab. 1), o densitate mică în comparație cu cea calculată pentru alte ecosisteme de la nivelurile inferioare.

Tabelul 1. Densitatea unor specii de păsări cuibăritoare observate în jnepenișul de pe valea Izvorul Izzerului.

Nr. crt.	Specia	Densitate (perechi/ha)	Cuibărire
1.	<i>Cuculus canorus</i>	0,0022	Pc
2.	<i>Anthus spinoletta</i>	0,1666	Sc
3.	<i>Motacilla cinerea</i>	0,0765	Sc
4.	<i>Troglodytes troglodytes</i>	0,125	Pc
5.	<i>Prunella modularis</i>	0,75	Sc
6.	<i>Sylvia curruca</i>	0,1071	Pc
7.	<i>Phylloscopus collybita</i>	0,7678	Sc
8.	<i>Regulus regulus</i>	0,0255	Pc
9.	<i>Oenanthe oenanthe</i>	0,0178	Sc
10.	<i>Phoenicurus ochruros</i>	0,1607	Sc
11.	<i>Erithacus rubecula</i>	0,2142	Sc
12.	<i>Turdus torquatus</i>	0,0357	Pc
13.	<i>Parus ater</i>	0,1562	Pc
14.	<i>Fringilla coelebs</i>	0,0357	Sc

Densitatea speciilor cuibăritoare a rezultat îndeosebi din numărarea masculilor cântători de pe traseu, însă au fost luați în considerare și alți factori cum ar fi: cuiburile, juvenilii nezburați sau slab zburați, adulții cu hrană în cioc etc., observați în timpul parcurgerii transectului sau cu alte ocazii. Prin urmare, speciile observate se pot încadra în două categorii: specii sigur cuibăritoare și specii probabil cuibăritoare. Prin **cuibărit sigur** se înțelege cuibăritul

unei specii care a fost dovedit prin descoperirea cuibului cu ouă sau pui/prezența adulților cu hrană în cioc și în mișcare înspre locul presupus al cuibului/ prezența unor juvenili nezburători sau abia zburători într-un biotop caracteristic speciei respective, iar prin **cuibărit probabil** se înțelege: prezența unor perechi în biotop caracteristic și în timpul perioadei de cuibărit/ joc nupțial/ comportament teritorial al unei perechi/ cântec intens al masculului în habitat caracteristic (Munteanu & col., 2002).

Concluzii

- în jnepenișul de pe valea Izvorului Iezer din Munții Iezer-Păpușa, în perioada de cuibărire din intervalul 2002 – 2007, am identificat 14 specii de păsări cuibăritoare dintre care 8 (57,14%) sigur cuibăritoare și 6 (42,85%) probabil cuibăritoare;
- cea mai mare densitate a avut-o pitulicea mică (*Phylloscopus collybita*) – 0,76 per./ha, urmată îndeaproape de brumărița de pădure (*Prunella modularis*) – 0,75 per./ha și, mai departe, de măcăleandru (*Erithacus rubecula*) – 0,21 per./ha, toate fiind specii silvicole;
- densități de peste 0,1 per./ha au înregistrat și: *Anthus spinoletta*, *Troglodytes troglodytes*, *Sylvia curruca*, *Phoenicurus ochruros* și *Parus ater*, celelalte specii având densități destul de scăzute;
- densitatea totală a speciilor de păsări cuibăritoare a fost de 2,64 per./ha.

BIBLIOGRAFIE:

ALEXIU V., 2008, Cormoflora județului Argeș. Editura Ceres, București.

BARCO A., NEDELICU, E., 1974, Județul Argeș. Editura Academiei, București, 168 pg.

MESTECĂNEANU A., 2003 – 2006, Researches on birds density in Piatra Craiului Național Park. Editura Universității Transilvania, Brașov, III, 184-192.

MUNTEANU D., 2000, Avifauna bazinului montan al Bistriței Moldovenești. Editura Alma Mater, Cluj Napoca, 250 pg.

MUNTEANU D., PAPADOPOL A., WEBER P., 2002, Atlasul păsărilor clocitoare din România, Ediția a II-a, Cluj-Napoca, 152 pg.

RADU D., 1967, Păsările din Carpați. Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 178 pg.

RANG C. P., 2002, Studiul dinamicii unor comunități de păsări din bazinul mijlociu al râului Siret incluzând zonele lacurilor de acumulare. Publicațiile Societății Ornitologice Române, Cluj Napoca, 249 pg.